

TijeloRIJEČI: Trnsko

UO Istovremeno
Muzej suvremene umjetnosti
Kultura i umjetnost u zajednici, Grad
Zagreb

Projekt ***TijeloRIJEČI: Trnsko*** obuhvaća nekoliko radionica objedinjenih unutar Širega programa koji je uključivao **diskurzivni program i posjete Muzeju suvremene umjetnosti** koji je partner projekta. Projekt je istraživao četvrt Trnsko, kao odličan primjer socijalističkog urbanističkog promišljanja. Program se nastavio na trogodišnji ciklus radionica vezanih uz zgradu Mamutice, koje su se također bavile arhitektonskim, kulturnim i društvenim naslijeđem kao i načinom života zgrade kao primjera zajedničkog življenja u Travnom.

U Trnskom smo detektirali nekoliko zanimljivih točaka koje su otvorile različite društvene teme i mogućnosti interpretacija i intervencija, te smo oblikovali radionice u četiri temata -*Tranzicija, Glazba i Trnsko, Urbani i zeleni ritam i Hrana*. U sklopu svakog temata održano je **predavanje/tribina, posjet Muzeju suvremene umjetnosti gdje smo uz vodstvo** analizirali radove vezane uz zadanu temu. Nakon toga smo na **radionicama** iskustveno prolazili temu.

rujan, 2023.,
Mjesni odbor Trnsko,
Muzej suvremene umjetnosti

PREDAVANJE: kontekst—kontekst—kontekst

Razvoj i identitet urbane pejzažne arhitekture Novog Zagreba

Kristina Perkov, Ana Sopina

MO Trnsko,

22. 09. 2023. u 19 h

opis predavanja:

- Novi Zagreb je nastao kao rezultat planskog urbanističkog procesa od početka 1960-ih do kraja 1980-ih. No, njegov proces urbanističkog, društvenog i identitetskog razvoja, zaokruživanja i sazrijevanja i dalje traje. Planiran je modelom novog grada uz postojeći grad te je u domeni arhitektonskog i urbanističkog promišljanja funkcionirao kao laboratorij za provjeru tadašnjih naprednih planerskih koncepta.
- Stambena naselja su izuzetni primjeri urbanizma Moderne i pejzažne arhitekture Novog Zagreba. Posebno se ističe nedovršeni potez pejzažnih prostora 'Plave potkove' koji svojim mjerilom odgovara Novom Zagrebu u cjelini.
- Urbanistički plan naselja Trnsko, izgrađenog tijekom 1960-ih, potpisuju arhitekti Zdenko Kolacio, Mirko Maretić i Josip Uhlik. Planiranje je uključivalo ortogonalno raspoređene stambene blokove (lamele) postavljene kako bi svaki stan imao pogled na krošnje drveća.
- Srce naselja, sa svojim društvenim i uslužnim sadržajima, smješteno je blizu geometrijskog središta, s težištem naseljenosti prema istočnom rubu, prema Parku Mladenaca. Ovaj park, dio planiranog pejzaža zapadne strane "Plave potkove" čini istočno pročelje naselja Trnsko i zapadno pročelje naselja Siget. Uređen je prema projektu pejzažnog arhitekta Smiljana Klaića, park također uključuje skulpturu mladenaca, djelo akademskog kipara Stipe Sikirice. Simboliku naziva parka prati projekt kojim mladenci nakon sklapanja braka mogu posaditi jedno stablo. U razdoblju od 1967. do 1978. posađeno je ukupno 8.000 stabala, kojima je stvoren park.
- Urbani pejzaž čine svi javni prostori, te izgrađeni i neizgrađeni javni sadržaji koje nalazimo u urbanom prostoru – ne samo ozelenjeni prostori, već i prostori susreta, kulture i identiteta.

An ability to read landscape provides the land-use designer the opportunity to work with rather than against the processes of nature.

David Holmgren

nature of things – human nature – nature of society - nature of the city

- **POSJET MSU: Urbanizam Novog Zagreba u postavu**
- **Muzej suvremene umjetnosti**
- **24. 09. 2023. u 11 h**
- Kustosica **Renata Filčić**, provela nas je postavom MSU, koncentrirajući se na radove koji tematiziraju urbanizam Novog Zagreba.

TijeloRIJEČI: Trnsko Urbani i zeleni ritam

23. 09. - 01.10.

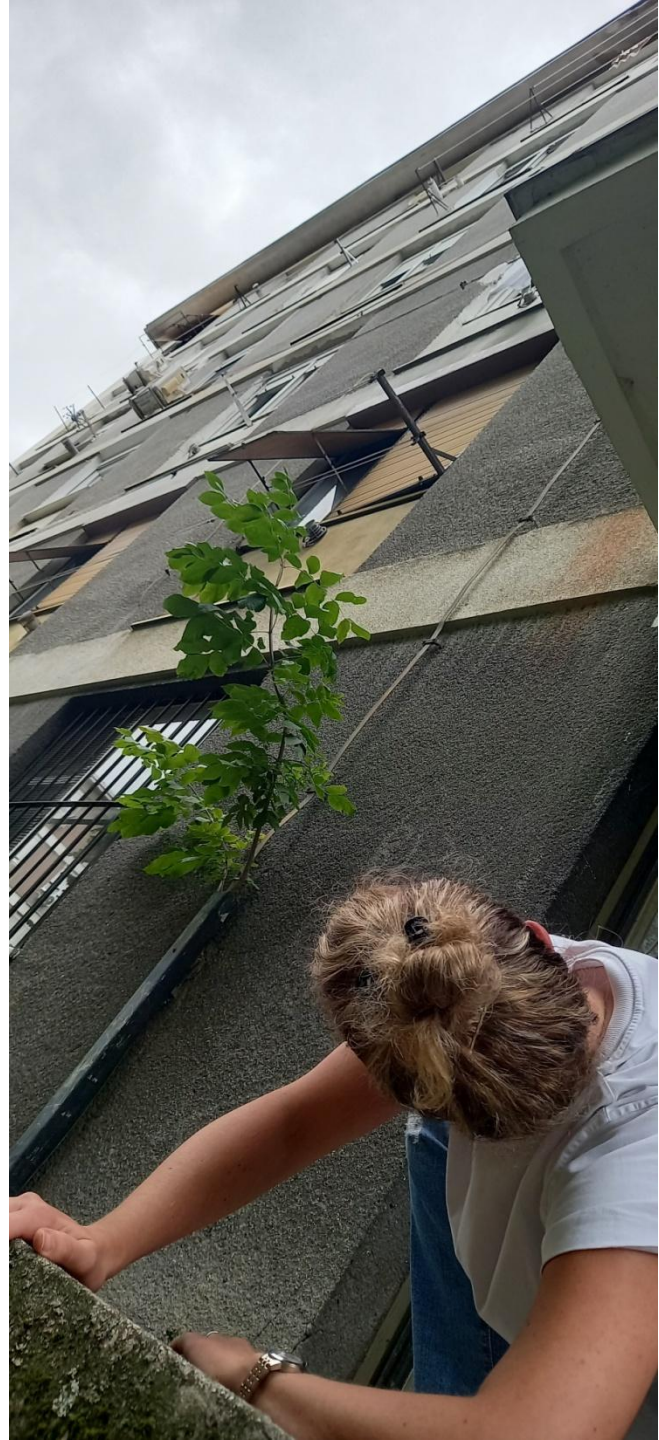
voditeljice: Josipa Bubaš, Neva Lukić

MO Trnsko, Ul. Trnsko 34

Polaznici: Denis Patafta, Ana Sladetić, Božica Tunjić, Vesna Kovačević

javni prostori unutar kvarta

U sklopu radionice "Urbani i zeleni ritam" šetali smo kvartom i oslušivali ritmove i bilježili atmosferu, analizirajući društveno i intimno, privatno i javno. Otvorili smo pitanja zelenog života kvarta, prostora slobodnog vremena, zelenih oaza za koje je danas jasno koliko podižu kvalitetu života.

Širim se u prostor i padam na tlo”

Koga lovim - samu sebe?”

Ana Sladetić

Izvan linije si

Ulaz, izlaz,
ulaz, izlaz... kroz vrata.
Nema ulaza i nema izlaza
- mahovina i sklisko!
Ima izlaza, izrast ću kroz rupu!"

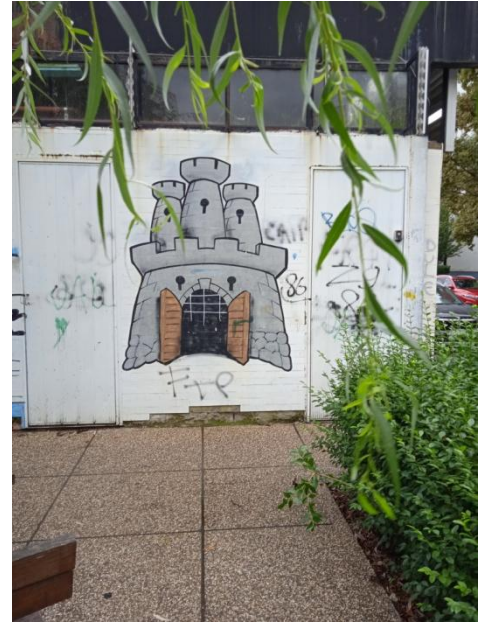
“Narastle sam,
do pola,
onda po pola,
pa cijela”

“Slobodna kroz rešetke”

Denis Patafta

Početak je lagan za započeti. Kad ne znaš što te čeka. Zaljuljaj svijet, zavrti ga, skoči, okreni se, pogledaj i požuri. Skačem, plešem, udaram, rukama, nogama, i glavom. Šumi korak, prvi, drugi, treći... Udaram. Rukama, nogama i glavom. Po šljunku se vuku moja mlada stopala, uzmiču od tišine, bježe i skrivaju se - idu onim putem kojim je teže ići.

Staza kojom ide vijuga, savija se i dalje teče, gledam kamo ide i pokušavam pratiti korak, bez spoticanja, uz skokove, uz zvuk početka, miris svršetka. Do staze.

Staza...Staza... Još je tu. Tvrda, postojana, neumitna, stoji ovdje i sada. Nije mi draga, draga mi je, plašim je se, hrabri me, podiže i spušta. Sjenke prolaze, ja stojim sam...I nastavljam! Prema kraju gdje se sve spaja, gdje ponovno...

Iznenada susret. Susret dvaju živih bića koji odlaže sve i pruža uvid u sve što bismo mogli biti. A znamo da nećemo. I to je trenutak, i tada nastavlja svatko svojom stranom. Suosjećam sada s onim sjenkama i odlazim s tim saznanjem i jasnoćom šljunka pod stopalima i one klupe na kraju puta kraj njihaljke, bandere, koša za smeće...Tamo je konačan mir.

Ritam prelazaka iz svjetla u tamu, suprotstavljanje topline stabla i hladnoće metala (ljulje, bandere, koševi), Šum šljunka i topot asfalta. Sjecište (transverzale, vektori, križ) prolaznosti (svjetovno, svakodnevno, manifestno, banalno) i trajnosti (meditativno, unutarjni svijet, skriveno, tajanstveno). Vlaga u svim oblicima i agregatnim stanjima – u dahu, u drveću i klupama, kapljice na metalu. Sprave stavljaju naglasak na igranje sa silom težom, klatno, kretanje, inercija, ponavljanje... Šum života, miris stvaranja, toplina erosa, svjetlo saznanja, škripa vječnosti, tama nemira, topot prolaznosti, eros i thanatos...

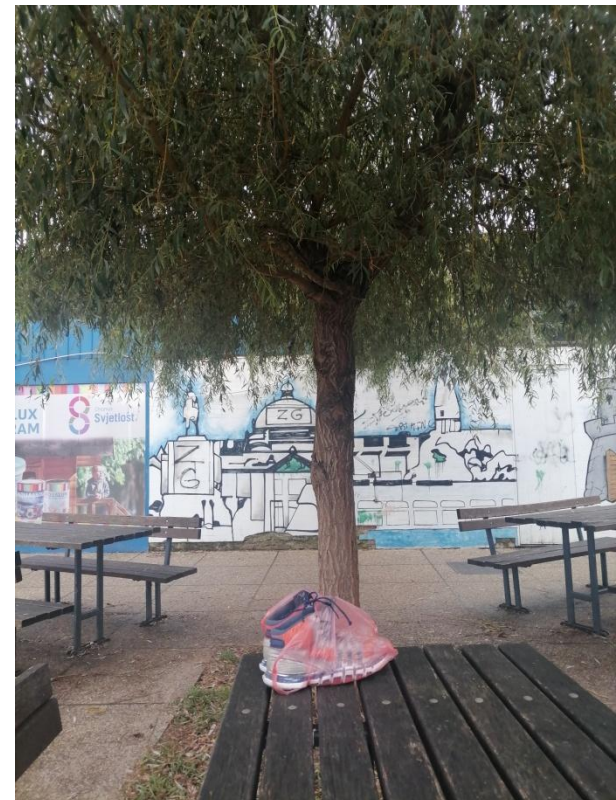
Vesna Kovačević

- Trnsko je naselje južno od Save, između Savskog gaja i Sigeta, nastalo na području na kojem je bilo nekoliko obiteljskih kuća s dvorištima, većina kojih je srušena. Gradnja je započela 1960., prvi stanovi useljeni 61., mnogi ubrzano završeni i useljeni nakon poplave 64. U zgradama su bili dimnjaci za kruta goriva, u stanovima kamini. Ugrađene su bile plinske instalacije, ali plin je uveden desetljećima kasnije. Peterokatnice nemaju liftove, jer se prvi nije računao kao kat. Naselje nema ulice već brojeve zgrada, čiji ulazi su označeni slovima abecede: a,b,c....
- Iza zgrade br 21 vidjeli su se tragovi dviju kuća, ostalo je desetak stabala žutih šljiva, pumpa za vodu, a orah je prerastao četvrti kat. Trnskaši su na toj plodnoj zemlji počeli obrađivati male vrtove, to je bilo moderno. Malena kuća je ostala desno od zgrade uz Park mladenaca, na čiju ogradu smo vješali vrećice sa starim kruhom, jer je baka imala kokice, a nikad nas nije grdila kad smo brali njene trešnje.
- Onda je odlučeno da će iza zgrade proći cesta prema jugu, jer je bio u planu most preko Save između Jadranskog i Mosta slobode, a prema Velikoj Gorici. Prerovani su vrtovi, uklonjena pumpa, šljive, srušena kućica. Onda se odustalo, sada je tu livada, a na desnoj strani, iza trafostanice, napravljen je super park za pse sa svim potrebnim sadržajima. To je sada moderno. Međutim, izgleda da vlasnici pasa najmanje vode svoje ljubimce u njihov park.
- U Trnskom postoje svi bitni sadržaji potrebni za život obitelji: Dom zdravlja, ljekarna, škola, dječji vrtić, trgovine, tržnica mesnice, ribarnica, pečenjara, pekare. Nažalost, nema više malih specijaliziranih trgovina i obrta, ali to je trend svugdje. Navodno je nekad u Trnskom bilo oko 11000 stanovnika, sada oko 5300.
- Najvažnije, ispred baš svake zgrade je pojas zelenila, a naselje ga je prepuno, počevši od raznovrsnih stabala, preko grmlja do različitog cvijeća.
- Gdje god postoji malo veći prostor između zgrada napravljeno je dječje igralište, nigdje ih nisam toliko vidjela.
- Ispred škole je veliko igralište za nogomet, košarku i sl. Jedno je i malo južnije od Trga Ane Rukavine, koje su htjeli prenamijeniti u garaže i balon s igralištem u privatnom vlasništvu. Trnskaši su se žestoko pobunili i uspjeli onemogućiti privatizaciju javnog dobra.
- Uglavnom, Trnsko je građeno po mjeri čovjeka i takvo je ostalo.

stablo

grlim ga, prislanjam lice uz njega
čujem uzdah, nešto mi šapuće
koliko li je vrućih ljeta, snježnih zima prohujalo
koliko nježnih proljetnih pupoljaka se zametnulo
koliko žutih, smeđih listova odlepršalo
stotine ptičica cvrkutalo, u krošnji svijale gnijezda,
imale mlade, slale ih u svijet
potresi, snijeg, ljudi, oluje kršili grane
tisuće ožiljaka na deblu.....

**Listopad, 2023.
Mjesni odbor Trnsko
Muzej suvremene
umjetnosti**

*Tijelo*RIJEČI:
TRNSKO
/
ROCK I KVART

RAZGOVOR: Rock i kvart / 19.00

sudjeluju:

Đorđe Matić - pisac, esejist, autor knjige *Tajni život pjesama*

Tomislav Tenšek Snoopy - gitarist

Daniel Badanjak - Glazbena Kuća

moderatori: Josipa Bubaš, Neva Lukić

KONCERT: ROCK, SNOOPY Y DUENDE i pokoji gost / 20.30 h

Mjesni odbor Trnsko, ul. Trnsko 34

[ROCK i KVART, tribina i koncert](#)

- POSJET MSU:
Nedjelja, 11h
- Kustosica: Leila Topić

! Od grupe Gang of Four do Grupe Šestorice autora

Veze između muzike i vizualne umjetnosti nisu uvijek bjelodane, međutim postoje uzajamnosti i preplitanja koja su zanimljivi otponac za razgovor o radovima izloženim na izložbi „Drugarstvo“ a koja je dio postava u trajanju MSU-a „Zbirka kao glagol“. Razgovarali smo o grupama i umjetničkim kolektivima, promijeni paradigme obrazovanja na primjerima Fluxus umjetnika, muzičkim improvizacijama i post-punku slušajući primjere britanskog post-punka, njujorškog No Wavea ili domaćih improvizacijskih kolektiva.

TijeloRIJEČI: Trnsko_Rock i kvart

voditeljice: Josipa Bubaš i Neva Lukić

polaznici: Mare Šuljak, Gordana Paškvan Budiselić, Tina Novak, Snježana Pavić, Mihovil Pavić, Snježana Habuš

Gordana Paškvan Budiselić

Osjećam se umiljato
Kao moje mace
Gipko dok protežu šapice
I šeću tiho, tiho
I nečujno
Kroz lišće bujno i žuto i narančasto
I smeđe
I čekaju me ispod
Mog puta
I iskaču ?? puta
I mašu repom
Mijau mijau
Samo ne vau vau
Jer tako je idila gotova

Tina Novak

Naša jutra

Naša jutra

Nemaju prozore

Naša jutra

Nemaju dan

Izlila su se

Preplavila gradove

Prestrašila unuke

Traže svoje sutra

Sretnu ruku koja će ih

ispisati

Snježana Habuš

Zašto ptice lete
Kud su krenule
Znaju li?
Kada slijeću i gdje
U noć, u dan?

Uzmi oblake, provuci ih nebom.
Pusti vjetru da ih nosi

Kada će stati?
Kako će pasti?
Tko?
Ptice, oblaci,
Dan ili noć?
Zašto?

Mare Šuljak

TijeloRIJEČI:
Trnsko/TRANZICIJA
Od Name do Šoping centra
Ožujak, 2024.
MO Trnsko
Muzej suvremene umjetnosti

The background of the slide is a repeating pattern of an aerial photograph of a city grid, overlaid with a semi-transparent blue filter. The grid consists of streets and blocks of buildings. In the center of the slide, there is a white rectangular box containing text.

TijeloRIJEČI:
TRNSKO
/
TRANZICIJA:
Od Name do
šoping-centra

Predavanje *Tranzicija* dr.Ivan Burić
razgovor Sanja Vičić, radnica bivše NAME u Trnskom

Temat se bavio memorijom četvrti i procesom tranzicije pri čemu je dr. Burić analizirao procese tranzicije i formiranje potrošačkog društva, kao i promjene u načinima rada. Sanja Vičić podijelila je iskustva rada u bivšoj Nami, naglašavajući promjene u odnosu prema radnicima, kolektivu i uvjetima rada.

Vodstvo kroz postav, MSU: Umjetnost tranzicije, Renata Filčić

TijeloRIJEČI: Tijelo u tranziciji

Muzej suvremene umjetnosti i Avenue Mall

voditeljice: Neva Lukić i Josipa Bubaš

polaznici: Silvana Bandalo, Saša Danon, Božica Tunjić, Radovan Bjeloš, Pino Ivančić

Nakon vodstva, razmotrili smo načine na koje se krećemo u muzeju, atmosferu koja nas okružuje i asocijacije koje nam budi. Dojmove smo bilježili pokretom i tekstom. Nakon muzeja, preselili smo se u Avenue Mall gdje smo se bavili kretanjem šoping centrom, njegovom atmosferom, gestama, natpisima, reklamama i karakterističnim radnjama. Usporedili smo prostor muzeja s prostorom šoping centra, istražujući i potonji kroz pokret i tekst. Osjetilnom usporedbom dvaju prostora potaknuli smo razmišljanje o tranziciji.

11. Simulane wife bro se
peru"
• Cey mali Ceyje

Average Man

trata +/-

classical +/-

too dry

hardness

Exotic

Precedo, kmetage of ayen

FILM MAGE, kmanawya, osjetika

~~XXXXXXXXXX~~
Pomistana osjedanya

GENERALLO BOYE MIFRU

Am

MILADIA 'SISTEMO, DA PARE'

ARUZIN

SMERITZ, TE ARA 'KURADIM Poy 07/01'

PERENA BEND 97

CENTAR ZA GURUENI DZONAMWAAD

'OPARUG/VANJE' '90 CO AET

CELO, SONY WUCENI, SCORONAN BERTI,
MACRETH/00 MM/SM

Dosti o bombon po
lako poms 919a,

Druge nacjals - Zifla
ne drugr jeffinj - Zifla
- kosm, zdravstva

opening sooc
zapostjan.

lit cjeug - ujd
nistee apre

- kagreb hui
od Vy - telmad

TijeloRIJEČI:Trnsko_Hrana

travanj 2024.

Park mladenaca, MO Trnsko, Muzej suvremene umjetnosti

TijeloRIJEČI:
TRNSKO
/
Hrana

Šetnja Parkom mladenaca- upoznavanje sa samoniklim biljem.

Predavanje "Prehrana: od gladi i užitka do nesvijesti i autodestrukcije", u kojem je Željka Klemenčić govorila o hrani kao "temi koja zanima širok broj ljudi jer se u njoj isprepliće mnogo aspekata - onaj biološki odnosno senzorički, s ekonomskim, etičkim, političkim, ekološkim... Hrana gradi i opterećuje naše tijelo, pobuđuje osjete i emocije, utječe na način na koji razmišljamo i osjećamo. Hrana je socijalno ljepilo, odraz načina na koji živimo, nužnost i nadgradnja, odraz kompulzivnih obrazaca i potencijalni prostor transformacije".

Umjetnost i hrana

Hrana -važan punkt okupljališta u četvrtima česta je tema, pa i medij suvremenih umjetnika u zbirci Muzeja suvremene umjetnosti. U sklopu vodstva, zainteresiranim posjetiteljima predstavljen je izbor radova u postavu Zbirka kao glagol. Posjetitelji/ce su otkrili na koji su način umjetnici kao što su Dragoljub Raša Todosijević, Mladen Stilinović, Joseph Beuys i Slaven Tolj koristili hranu u svojim radovima i progovarali o društvenoj stvarnosti i problemima. (Renata Filčić)

TijeloRIJEČI:Trnsko_Mali zalogaji

voditeljice: Ana Janjatović Zorica i Josipa Bubaš

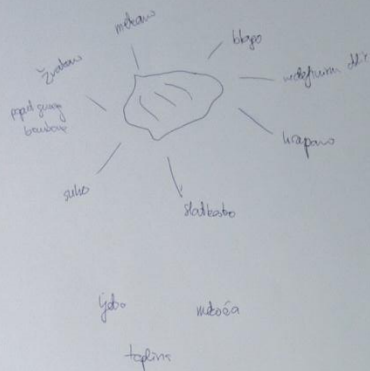
polaznici: Vlasta Priva, Maja Bakalar, Ana Radoš, Suzana Marjanić, Renata Filčić, S.B.

Nadovezali smo se na temu kruha svagdašnjeg iz fundusa MSU i radove Stilinovića i Todosijevića, te kontekst gastro-anomije i pitanja što jesti (ako imaš). Polaznicama/ima smo ponudili iskustveno-istraživački proces pripreme jednostavne hrane uklopljen u radionički rad s tijelom (i tekstem).

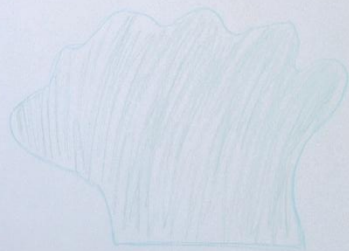
- 1- LIMUN
- 2- KISLO
- 3- ŽUTO
- 4- OKRUGLO
- 5- (NEPRAVILNI OBLIK)
- 6- TVRDI
- 7- S KOROM

OKUS
 AVOKADA
 TVRDI I
 TIRAJAN
 ♥

TEKSTURA
 → PLOVKA KOJA BUČO SToji NA STONO
 PA BETA ŽIRIČKA, ŽILAVA KORA/LOV
 - OKUS
 - KREKAST, NEŠTO NEODOBRELO
 POUKUPUJANO, ODSIJOJAO (uniz)
 - MIRIS = ∅

- kislo
- prazilo
- hrano

MASLINA

TRINA SVEČASTA MASLINA
 TRAVNICA USTO
 LJEPSTVO
 ISČERPA TRAVNICA
 IZ MASLINA
 GLETA
 MEKANO

TRAVNICA - VRT
 ODKO] AVOKADITE

Vizualni identitet projekta: Mare Šuljak
Fotograf: Tomislav Čuveljak

radionice: Josipa Bubaš, Neva Lukić, Ana Janjatović Zorica

moderatori: Josipa Bubaš, Neva Lukić

predavanja: Kristina Perkov, Ana Sopina, Ivan Burić, Željka Klemenčić

kustosice: Renata Filčić, Leila Topić

razgovori: Đorđe Matić, Tomislav Tenšek Snoopy, Daniel Badanjak, Sanja Vičić

polaznici: Denis Patafta, Ana Sladetić, Božica Tunjić, Vesna Kovačević, Mare Šuljak, Gordana Paškvan Budiselić, Tina Novak, Snježana Pavić, Mihovil Pavić, Snježana Habuš, Silvana Bandalo, Saša Danon, Radovan Bjeloš, Pino Ivančić, Vlasta Priva, Maja Bakalar, Ana Radoš, Suzana Marjanić, Renata Filčić, S.B.

Koncept: UO Istovremeno

u suradnji sa Muzejem suvremene umjetnosti

Projekt je realiziran u sklopu programa Kultura i umjetnost u zajednici Grada Zagreba.